

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 585/2022-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Tomášom Groszmannom, advokátska kancelária, Kováčska 53, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Tos/67/2022 zo 7. júla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 8 ods. 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4Tos/67/2022 zo 7. júla 2022. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a prikázať krajskému súdu prepustiť ho z väzby na slobodu. Zároveň požaduje uhradiť mu trovy právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na väzobne trestne stíhaného sťažovateľa bola 14. júna 2022 Krajskou prokuratúrou v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) podaná obžaloba pre skutok právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 2 písm. a) a c), ods. 4 písm. c) a ods. 5 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a i) Trestného zákona.

3. Po podaní obžaloby Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) v súvislosti s potrebou rozhodnutia o väzbe sťažovateľa nariadil jeho výsluch na 28. jún 2022, na ktorom uznesením č. k. 1Tk/1/2022 podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

4. Proti tomuto prvostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením č. k. 4Tos/67/2022 zo 7. júla 2022 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že do väzby bol vzatý z dôvodu možného pôsobenia na svedkov. Kolúzne konanie sťažovateľa malo vyplývať z výpovedí dvoch svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vypočutých prvýkrát 10. decembra 2021, ktorí vypovedali, že sťažovateľ ich pred výsluchom inštruoval, koho majú označiť za páchatela.

6. Nezákonnosť získania výsluchov označených svedkov sťažovateľ nachádzal v tom, že boli vykonané bez upovedomenia obhajcov obvinených, a pritom nešlo o neodkladný alebo neopakovateľný úkon. Bolo preto nevyhnutné tieto výsluchy zopakovať, čo vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach (ďalej len „vyšetrovateľ“) zrealizoval až po vyše piatich mesiacoch sťažovateľovej väzby, avšak podľa § 2 ods. 6 Trestného poriadku sa väzobné veci majú vybavovať prednostne a urýchlene. Sťažovateľ zastáva názor, že je neprípustné, aby výsluch svedkov, ktorých údajné ovplyvňovanie zakladá dôvod väzby, bol vykonaný až po vyše piatich mesiacoch trvania väzby. Podľa sťažovateľa vyšetrovateľ nepostupoval v jeho trestnej veci s osobitnou starostlivosťou a urýchlenním, čím došlo k porušeniu jeho práva na osobnú slobodu, ktoré mu garantuje čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy.

7. Podľa sťažovateľa dôvod jeho väzby pominul riadnym vypočutím svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] 9. mája 2022, keďže dôvod väzby bol založený na ich ovplyvňovaní. Aj napriek tomu, že v prípravnom konaní boli uvedení svedkovia vypočutí (ako aj všetci ostatní svedkovia), prvostupňový súd pri rozhodovaní o osobnej slobode sťažovateľa po podaní obžaloby skonštatoval, že dôvod jeho väzby trvá aj v súdnej časti trestného konania, keďže ako dôkaz, ktorý sa má vykonať na hlavnom pojednávaní, je aj výsluch predmetných svedkov.

8. S argumentáciou okresného súdu sťažovateľ nesúhlasí a poukázal na „*inštitút odstránenia rozporov podľa § 264 Tr. por.*“, ktorý je možné využiť v prípade, ak by sa svedkovia odchýlili od svojich výpovedí z prípravného konania. Zároveň sťažovateľ upozornil na skutočnosť, že svedkovia uviedli, že neboli ovplyvnení údajným pôsobením sťažovateľa.

9. S prihliadnutím na uvedené je sťažovateľ presvedčený, že účel väzby v jeho prípade pominul.

10. Navyše, svoje ponechanie vo väzbe považuje sťažovateľ za neproporcionálne vo vzťahu k závažnosti skutku, ktorý je mu kladený za vinu.

11. V závere svojej argumentácie sťažovateľ zhrnul a zvýraznil, že nie sú žiadne racionálne dôvody na jeho väzbu, keďže všetci svedkovia, ktorých príslušná prokurátorka navrhla vypočuť, boli už vypočutí v prípravnom konaní, pričom v prípade rozporu ich výpovede na hlavnom pojednávaní s výpoveďou z prípravného konania je možné aplikovať inštitút odstraňovania rozporov podľa § 264 Trestného poriadku.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a podľa čl. 8 ods. 2 a 5 listiny a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 4Tos/67/2022 zo 7. júla 2022, ku ktorému malo dôjsť ponechaním sťažovateľa vo väzbe napriek pomínutiu jej dôvodu.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a podľa čl. 8 ods. 2 a 5 listiny a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru

13. Ústavný súd konštantne judikuje, že v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy garantujúcich základné právo na osobnú slobodu je obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označených ustanovení ústavy korešponduje s právami vyplývajúcimi z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05).

14. Z judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že jeho právomoc na rozhodovanie vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takeého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba obvineného (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 171/03).

15. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (II. ÚS 55/98, III. ÚS 7/00, I. ÚS 177/03). Požiadavku obsiahnutú v tomto článku nemožno definovať *in abstracto*, ale musí sa posúdiť podľa okolností každej veci vrátane toho, čo v sťažnosti uviedol sťažovateľ (I. ÚS 109/03). Ústavný súd preto v prípade namietania porušenia čl. 17 ústavy môže a musí uplatniť určitú revíziu právomoc, avšak bez toho, aby sám hodnotil skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, že uprednostnil určité rozhodnutie pred iným. Jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako všeobecný súd tretej alebo štvrtej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02, I. ÚS 189/09, IV. ÚS 493/2013).

16. Do právomoci ústavného súdu v zásade nepatrí preskúmať postup či správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktoré ich viedli k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby, resp. na ponechanie vo väzbe. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie

takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03).

17. Vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je teda daná právomoc ústavného súdu len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby (alebo je vo väzbe), bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol do väzby vzatý pre konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu vyjadrenú v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku alebo okolnosti uvedené v odseku 2 tohto ustanovenia, a osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby (II. ÚS 76/02, I. ÚS 47/2013, III. ÚS 296/2017). Úlohou ústavného súdu je tiež sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 465/2011). Ústavný súd preto nemôže zasahovať do skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ak ich z ústavného hľadiska možno pokladať za akceptovateľné a udržateľné (IV. ÚS 333/08, II. ÚS 343/09, II. ÚS 348/2016).

18. Z uvedených téz vychádzal ústavný súd aj pri posúdení opodstatnenosti aktuálnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

19. O osobnej slobode sťažovateľa na prvom stupni rozhodoval okresný súd podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku, t. j. z dôvodu podania obžaloby. Pri svojom výsluchu, ktorý okresný súd v tejto súvislosti vykonal, sťažovateľ uviedol, že podľa jeho názoru sa dôvody väzby zmenili a žiadal o prepustenie na slobodu. Uviedol, že v kolúznej väzbe je už sedem mesiacov, zhoršil sa zdravotný stav jeho matky a práve kvôli nej „*sa chcel dostať na slobodu*“, pretože ona ho potrebuje a je na tom psychicky zle. Uvedomoval si, že do väzby bol vzatý pre ovplyvňovanie svedkov, avšak poprel, že by s týmto prípadom mal niečo spoločné. Za vinu sa mu kládol výber z bankomatu, k čomu vypovedal. Pri svojom výsluchu dal prísľub, že po prepustení na slobodu sa nebude držiavať v blízkosti svedkov, bude preberať poštu a chodiť na úkony. Dodal, že svedkovia už boli vypočutí.

20. Obhajca sťažovateľa v rámci záverečného návrhu rozhodovania o osobnej slobode, ku ktorému sa sťažovateľ priklonil, požadoval nahradiť väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka alebo uložením mu obmedzení za súčasného použitia elektronických zariadení, predložil tiež okresnému súdu prehlásenie p. ██████████, ktorý bol ochotný poskytnúť prechodné bývanie sťažovateľovi tak, aby bola zabezpečená jeho „*odlúčenosť*“ od svedkov. Zároveň poukázal na skutočnosť, že ku skončeniu vyšetrovania boli realizované všetky dôkazné prostriedky zo strany vyšetrovateľa, preto nemôže trvať obava z ovplyvňovania svedkov. Vytkol však okolnosť, že vyšetrovateľ zamietol realizovať dôkaz navrhovaný sťažovateľom – konfrontáciu sťažovateľa a svedkov ██████████ a ██████████, a neumožnil tak sťažovateľovi odstrániť nad všetky pochybnosti otázku ovplyvňovania, ktorá mala prameniť z výsluchu uvedených svedkov. Obhajca pripomenul, že súd prepustil z väzby všetkých obvinených zadržaných v tomto konaní s výnimkou ██████████, preto bol toho názoru, že súd musí zhodnotiť, v čom je jeho situácia iná voči iným obvineným. Jeho ponechaním vo väzbe podľa jeho názoru dochádza k porušeniu práva nebyť vo väzbe dobu dlhšiu, ako je nevyhnutné.

21. Proti následnému rozhodnutiu okresného súdu z 28. júna 2022 o ponechaní sťažovateľa vo väzbe po podaní obžaloby podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú písomne bližšie neodôvodnil.

22. Krajský súd v napadnutom uznesení zhrnul argumentáciu sťažovateľa ním predstretú pred okresným súdom proti jeho ponechaniu vo väzbe (vzhľadom na absenciu bližšieho odôvodnenia sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu) a k podstate rozhodovania o osobnej slobode sťažovateľa uviedol, že z obsahu zadovážených dôkazov jednoznačne vyplývalo dôvodné podozrenie zo spáchania stíhaných skutkov sťažovateľom vykazujúcich znaky obzvlášť závažného zločinu. Trestnú činnosť pritom stručne skutkovo opísal, a to v spojení so zisteným detailnejším opisom trestnej činnosti uvedeným v prvostupňovom rozhodnutí, na ktoré krajský súd v podrobnostiach odkázal a s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil.

23. K existencii väzobného dôvodu krajský súd uviedol, že sťažovateľ bol v minulosti šesťkrát súdne trestaný a dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že sa snažil ovplyvniť výpovede svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Zároveň tieto dôvody väzby mali byť posilnené aj ďalšími dôkazmi, ktoré predložil príslušný prokurátor, pritom z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia vyplýva, že malo ísť o telefonické rozhovory usvedčujúce sťažovateľa z pokračovania v kolúznom konaní aj po tom ako bol vzatý do väzby.

24. Tak okresný súd, ako aj krajský súd v rozhodnutiach konštatovali, že vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, bolo možné podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku prijať záruku alebo uložiť probačný dohľad, iba ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu, ktoré však v danom prípade zistené neboli.

25. Krajský súd uzavrel, že u sťažovateľa existovali v danom štádiu trestného stíhania dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, a to vzhľadom na jeho preukázané aktivity pri ovplyvňovaní tretích osôb, ktorých výpovede v trestnom konaní majú význam. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka nad sťažovateľom, lebo nebolo v technických možnostiach probačného a mediačného úradníka sledovať sťažovateľa, či bude nejakým spôsobom v ovplyvňovaní svedkov pokračovať naďalej.

26. Oboznámiac sa s obsahom napadnutého rozhodnutia, ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa všetkými pre rozhodnutie o osobnej slobode sťažovateľa relevantnými tak skutkovými, ako aj právnymi otázkami zaoberal a na tieto dal adekvátne (dostatočné a presvedčivé) odpovede, ktoré ústavný súd považuje za absolútne jasné, zrozumiteľné a úplné, preto nie je žiaden dôvod ich ďalej akýmkoľvek spôsobom precizovať alebo vysvetľovať.

27. Krajský súd zreteľne odôvodnil, z ktorých skutočností dospel k presvedčeniu o dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa, ako aj to, prečo bolo potrebné rozhodnúť o jeho ponechaní vo väzbe.

28. Ku kľúčovej námietke sťažovateľa spočívajúcej v jeho presvedčení, že dôvod, pre ktorý bola na neho uvalená kolúzna väzba, spočívajúci v ovplyvňovaní svedkov, po ich riadnom vypočutí už pominul, ústavný súd uvádza, že je pravdou, že ani okresný súd a ani krajský súd napriek výslovnému uplatneniu tejto argumentácie na ňu detailnejšie nereagovali. V tejto súvislosti však ústavný súd upriamuje pozornosť sťažovateľa na judikatúru všeobecných súdov (napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2To 8/2005 z 1. júla 2007 publikované tiež ako R 56/2007 alebo č. k. 5Tost 5/2019 či č. k. 5Tost 2/2019, obe z 23. januára 2019), ktorá sa k výhradám obvinených, že u nich medzičasom (spravidla po skončení prípravného konania a podaní obžaloby) pominula obava z kolúzneho konania, stavia tak, že súdy môžu pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opierať sa

o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané (§ 278 ods. 2 Trestného poriadku). Len zo samotnej skutočnosti, že vo veci už bola podaná obžaloba, preto nemožno automaticky vyvodit', že by sa obava z pôsobenia obžalovaného na svedkov medzičasom rozplynula.

29. Samotné vykonanie výsluchov svedkov, u ktorých je obava z ich ovplyvňovania obvineným, teda nezakladá dôvod na zánik dôvodov väzby a ani skončenie prípravného konania ešte samo osobe nie je takým momentom.

30. Tento názor prijatý všeobecnými súdmi bez uvedenia v ďalších dôvodov podporujúcich opodstatnenie ponechania obvineného vo väzbe síce bol predmetom kritiky zo strany ústavného súdu (napr. I. ÚS 456/2021), avšak nebol dosiaľ ústavnoprávne relevantným spôsobom vyhodnotený ako zjavne ústavne nekonformný. Ústavný súd ho akceptoval napr. v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 84/2019 (pozri uznesenie z 23. mája 2019). Avšak k vyhodnoteniu ústavnej súladnosti rozhodnutí všeobecných súdov o osobnej slobode prijatých na základe takéhoto záveru je potrebné pristupovať s prihliadnutím na konkrétne okolnosti tej-ktorej preskúmvanej veci, v rámci ktorých záver všeobecného súdu môže, ale aj nemusí byť ústavne udržateľný. V prípade sťažovateľa konajúce súdy zreteľne poukázali na závažnosť stíhanej trestnej činnosti, keď uviedli, že sťažovateľ je podozrivý z konania, ktorého sa mal dopustiť ako člen organizovanej skupiny pôsobiacej v okruhu blízkych rodinných väzieb, v rámci ktorej mal vyberať zo zahraničia podvodne vylákané finančné prostriedky, a to z účtu, ktorého jediným disponantom bola iná osoba – rozdielna od sťažovateľa, a že pri domových prehliadkach boli nájdené listiny a dôkazy preukazujúce vzájomné prepojenie obvinených medzi sebou. Za významnú okolnosť odôvodňujúcu opodstatnenosť záverov rozhodnutí všeobecných súdov (teda aj napadnutého rozhodnutia krajského súdu) však bolo možné považovať predovšetkým tú okolnosť, že sťažovateľ mal vo svojom kolúznom konaní pokračovať aj po tom, ako bol vzatý do väzby a išlo o ovplyvňovanie osôb, ktorých výpovede mali byť pre trestné konanie významné. V uvedených súvislostiach ústavný súd považoval napadnuté rozhodnutie krajského súdu za ústavne akceptovateľné.

31. Za takejto situácie potom bolo uprednostnenie ponechania sťažovateľa vo väzbe pred prípadným následným postupom podľa § 264 Trestného poriadku v tom zmysle, ako to sťažovateľ naznačuje, zjavne ospravedlniteľné, a to aj z hľadiska požadovanej ochrany základného práva na osobnú slobodu.

32. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu (ústavnej sťažnosti) možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

33. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vo vzťahu k zákonom predpokladanému ponechaniu sťažovateľa vo väzbe nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcimi súdmi vrátane právnej úpravy základného práva na slobodu podľa ústavy, listiny a dohovoru s dôsledkom jeho porušenia.

34. Na základe uvedených dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

35. K výčitke sťažovateľa, že vyšetrovateľ v jeho prípade nepostupoval s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, keďže opakovaný, už procesne správne vykonaný výsluch svedkov, ktorých mal sťažovateľ ovplyvňovať, bol vykonaný až po vyše piatich mesiacoch väzby, čím malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ústavný súd uvádza, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti podrobnejšie (presnejšie) nešpecifikoval príčinnú súvislosť tejto okolnosti s napadnutým rozhodnutím krajského súdu (ktoré ako jediné v ústavnej sťažnosti ústavnoprávne významným spôsobom napadol). Avšak z judikatúry ústavného súdu, na ktorú v tejto súvislosti poukázal – išlo o rozhodnutie pod sp. zn. II. ÚS 185/2016, z ktorého vyplýva, že dôvodom na prepustenie obvineného z väzby je situácia, keď sa v trestnej veci riešenej väzobne nekoná zo strany orgánov činných v trestnom konaní s osobitnou starostlivosťou a urýchlením; to znamená, že dôvodom na prepustenie z väzby sú prietahy v konaní vo veci samej – však možno dedukovať k čomu smerovala snaha sťažovateľa uplatnením tejto námietky.

36. Ústavný súd však v prvom rade poznamenáva, že svojou argumentáciou sťažovateľ nijako nepreukázal, že by v prípravnom konaní dochádzalo k zbytočným prietahom a samotná okolnosť zopakovania výsluchov v súlade s požiadavkami Trestného poriadku po piatich mesiacoch väzby nie je bez ďalšieho spôsobilou takýto záver prijať. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti netvrdí, že by orgány prípravného konania boli či už dlhšiu alebo kratšiu dobu nečinné (t. j., že by nevykonávali ani iné vyšetrovacie úkony s trestnou vecou súvisiace), prípadne, že by bol ich postup neefektívny alebo nesústreďený. Sťažovateľ prípadné obdobia nečinnosti príslušných orgánov (najmä vyšetrovateľa) v prípravnom konaní v rámci ústavnej sťažnosti ani nedefinoval. K tomu je potom potrebné uviesť, že ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že je v záujme navrhovateľov, aby k svojmu návrhu priložili čo najviac im dostupných dôkazov, a tým ústavný súd presvedčili, že prijatie ich návrhu na konanie vo veci má opodstatnenie. Ústavný súd nie je substituentom navrhovateľov pri zabezpečovaní dôkazov, ak si ich navrhovatelia môžu zabezpečiť sami (I. ÚS 35/99, I. ÚS 628/2017).

37. V danom prípade nielen nepreukázanie, ale samotná absencia riadneho odôvodnenia tvrdenia sťažovateľa o vzniku zbytočných prietahov v prípravnom konaní, boli dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v tejto časti ako zjavne neopodstatnenej [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

38. Okrem toho z princípu subsidiarity limitujúceho vzťah ústavného súdu ku všeobecným súdom vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04).

39. Vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh (zápisnice okresného súdu z 28. júna 2022 o výsluchu sťažovateľa a napadnutého uznesenia krajského súdu), ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ svoju námietku o nezákonnosti ďalšieho trvania jeho väzby z dôvodu, že orgány

činné v trestnom konaní vo veci samej nepostupovali s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, predostrel prvýkrát až v ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu, hoci tak mohol urobiť už v konaní pred okresným súdom a následne v sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu, čím by sa vytvoril priestor pre krajský súd, aby sa s touto námietkou pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľa náležite vysporiadal (k tomu pozri uznesenie č. k. I. ÚS 628/2017 z 12. decembra 2017, v ktorom ústavný súd riešil tú istú otázku a od záverov ktorého nemal dôvod sa v aktuálnej veci odkloniť).

40. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ mal možnosť a priestor riadne a včas namietať nezákonnosť väzby prameniacej z prierahov v postupe orgánov činných v prípravnom konaní, avšak túto námietku v rámci svojich prednesov pred všeobecnými súdmi konajúcimi o jeho osobnej slobode neuplatnil, ústavný súd s poukazom na princíp subsidiarity ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru

41. V súvislosti s námietkou sťažovateľa o porušení jeho práva zaručeného v čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru ústavný súd konštatuje, že ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie krajského súdu sa týka rozhodovania o ponechaní sťažovateľa vo väzbe po podaní obžaloby na jeho osobu, t. j. ďalšieho trvania väzby sťažovateľa. Dôvodnosť ďalšieho trvania väzby je však *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. Článok 5 ods. 1 písm. c) dohovoru sa, naopak, *ratione materiae* vzťahuje na rozhodovanie o vzatí do väzby (o prvotnom uvalení väzby). Sťažovateľova námietka o porušení práva zaručeného v čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru je preto zjavne neopodstatnená (obdobne napr. III. ÚS 67/08, II. ÚS 105/2019, II. ÚS 314/2020).

42. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd rozhodol tak, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

43. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu